

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ – ΕΚΘΕΣΗ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2017-06-2017

ΛΥΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Μ. ΜΠΟΥΝΤΟΥΚΑ

A1.

Το κείμενο πραγματεύεται την ευθύνη των σύγχρονων επιστημόνων. Αρχικά, ο συντάκτης του κειμένου διαχωρίζει την επιστήμη, την οποία χαρακτηρίζει ως μια διαρκή προσπάθεια κατάκτησης της γνώσης, από την τεχνολογία, η οποία βασιζόμενη στην επιστήμη εξυπηρετεί πρακτικές ανθρώπινες ανάγκες. Προβληματίζεται, ωστόσο, στη συνέχεια εξαιτίας της αλματώδους ανάπτυξης επιστήμης και τεχνολογίας στην εποχή μας σχετικά με το βαθμό στον οποίο συνέβαλαν στον εξανθρωπισμό του ανθρώπου, δεδομένου πως σήμερα υπονομεύονται οι ανθρωπιστικές αξίες και ο άνθρωπος αλλοτριώνεται πνευματικά.

Επισημαίνει, λοιπόν, πως αποτελεί χρέος του επιστήμονα τόσο η προαγωγή της γνώσης όσο και η αποδοχή της ηθικής και κοινωνικής του ευθύνης για τα ευεργετικά ή όχι αποτελέσματα της εφαρμογής της γνώσης αυτής. Τέλος, εκφράζει την απογοήτευσή του, αφού η τελική απόφαση για την εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης δεν ανήκει στους επιστήμονες και προτείνει τον επαναπροσδιορισμό των στόχων της επιστήμης από ανιδιοτελείς και αντικειμενικούς επιστήμονες με κριτήρια ανθρωποκεντρικά.

(110 λέξεις περίπου)

B1.

- α. Λάθος
- β. Λάθος
- γ. Σωστό
- δ. Σωστό
- ε. Σωστό

B2. α) Η πρώτη παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων. Μία από αυτές είναι και η σύγκριση-αντίθεση, αφού ο συγγραφέας συγκρίνει την επιστήμη με την τεχνολογία («*Επιστήμη, βέβαια, ... πρακτικών αναγκών του ανθρώπου*»).

[Ενδεικτικά, άλλοι τρόποι ανάπτυξης της παραγράφου είναι η αιτιολόγηση και τα παραδείγματα]

B2. β)

βέβαια: επιβεβαίωση, έμφαση

εάν: προϋπόθεση

όμως: αντίθεση

για τούτο: αποτέλεσμα

δηλαδή: επεξήγηση

B3. α)

- Η επιστήμη ως αδιάκοπος/αδιάλειπτος/διηλεκτική/ατελείωτος/συνεχής αγώνας του ανθρώπου.
- η επιστήμη παραμένει αφοσιωμένη/επικεντρωμένη/εστιασμένη στην κατάκτηση της γνώσης.
- Η προώθηση των φυσικών επιστημών και η έκρηξη της τεχνολογίας [...] δημιουργούν/προκαλούν/υποκινούν απορίες.
- το άγχος και η αγωνία αλλοιώνουν/φθείρουν/αποξενώνουν [...] την πνευματική ολοκλήρωση των ανθρώπων.
- κάθε επιστημονικό επίτευγμα [...] θα αποβεί [...] διαβρωτικό/ολέθριο/επιζήμιο.

β)

- συγκεκριμένο: αφηρημένο, γενικό, αόριστο
- βελτίωσε: επιδείνωσε, χειροτέρεψε
- ευθύνη: ανευθυνότητα
- υλική: άυλη, πνευματική
- ελευθερία: ανελευθερία, δουλεία, υποδούλωση

B4. α) Με τη χρήση του ασύνδετου σχήματος ο συγγραφέας προσδίδει ένταση και έμφαση στο λόγο του, ενώ παράλληλα χρωματίζει συναισθηματικά το κείμενο το

οποίο κερδίζει σε ζωντάνια και παραστατικότητα. Τέλος, χάρη στο ασύνδετο σχήμα το κείμενο αποκτά γοργό και κοφτό ρυθμό.

β) Με τη χρήση του ρητορικού ερωτήματος ο συγγραφέας επιδιώκει να δώσει έμφαση στο νόημα της παραγράφου σχετικά με το αν η τεχνολογία βοήθησε ή όχι την ανθρώπινη ζωή και να υποκινήσει έναν έντονο προβληματισμό στον αναγνώστη για το ίδιο θέμα. Επιπλέον, με τον τρόπο αυτό το κείμενο κερδίζει σε ζωντάνια και αμεσότητα κι έτσι επιτυγχάνεται επικοινωνία συγγραφέα-αναγνώστη.

Γ1.

Κυρίες και Κύριοι,

Πρόλογος: Διανύουμε μια εποχή-σταθμό στην ιστορία της επιστήμης και της τεχνολογίας, καθώς ο επιστημονικοτεχνικός θρίαμβος που συντελέστηκε στον αιώνα μας υπήρξε πρωτόγνωρος και άλλαξε τον ρου της ανθρώπινης ζωής σε όλα τα επίπεδα. Ευχής έργον είναι σε λίγα χρόνια να ανήκουμε κι εμείς στο «σώμα» των ανθρώπων αυτών που με «όπλο» τους τη γνώση πολεμούν ενάντια σε οτιδήποτε μπορεί να αποτελέσει τροχοπέδη στον άνθρωπο και το περιβάλλον του. Ωστόσο, η δύναμη αυτού του «όπλου» καθιστά σαφή –σήμερα περισσότερο από ποτέ- την ανάγκη να το χρησιμοποιήσουμε ως αρωγό και όχι ως καταστροφή μας.

Κύριο Μέρος:

Α' Ζητούμενο:

Η επιστήμη:

- Συμβάλλει στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου των ανθρώπων και τη διασφάλιση καλύτερης ποιότητας ζωής με τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας, την ανάπτυξη της οικονομίας, την εξασφάλιση περισσότερων και καλύτερων ποιοτικά αγαθών, την ευκολότερη και

γρηγορότερη τέλεση των καθημερινών εργασιών-δραστηριοτήτων, την εξοικονόμηση πολύτιμου ελεύθερου χρόνου.

- Δύναται να καταπολεμήσει - παραδοσιακά θεωρούμενες- ανίατες ασθένειες μειώνοντας τη θνησιμότητα.
- Αποτελεί αδιαφιλονίκητο σύμμαχο και υπερασπιστή του ανθρώπου στη μάχη για τη διαφύλαξη της ισορροπίας ανάμεσα στην ανθρώπινη δράση και την εξελικτική πορεία του φυσικού περιβάλλοντος.
- Συνεισφέρει στην πνευματική και ηθική ωρίμανση των ανθρώπων βοηθώντας τους να καταπολεμήσουν προκαταλήψεις, δογματισμούς και τυχόν μισαλλόδοξες απόψεις, γεγονός που δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες για αρμονική κοινωνική συνύπαρξη.
- Παρακολουθώντας όλους, εν γένει, τους τομείς της ανθρώπινης δράσης, καθώς και τον αντίκτυπο αυτής, μπορεί και προλαμβάνει ενδεχόμενους κινδύνους προσφέροντας ταυτόχρονα και πολύτιμες λύσεις (βλ. την εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης στην τεχνολογία με τις εκπληκτικές δυνατότητες που προσφέρει η τελευταία, όπως το διαδίκτυο κ.ά.).

B' Ζητούμενο:

Χρέος του επιστήμονα είναι να:

- Έχει συναίσθηση της κοινωνικής του αποστολής (λόγω της δύναμης που του εξασφαλίζει η κατοχή της γνώσης και η εφαρμογή της).
- Θέτει στο κέντρο της έρευνας και του έργου του τον άνθρωπο και το κοινωνικό σύνολο (ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας της επιστήμης).
- Απορρίπτει τον φανατισμό, τη μισαλλοδοξία και τον δογματισμό, ώστε να είναι «ανοιχτός» για συνεργασία και συμπόρευση με τα υπόλοιπα μέλη της επιστημονικής κοινότητας.
- Μη στρατεύεται σε πολιτικές ιδεολογίες απορρίπτοντας φυσικά και οποιαδήποτε τάση ιδιοτέλειας και ωφελιμισμού (είτε αφορά την εξυπηρέτηση προσωπικών οικονομικών συμφερόντων είτε την επιδίωξη της αναγνώρισης και της καταξίωσης στους κόλπους της επιστημονικής κοινότητας).

- Λειτουργεί ως πνευματικός άνθρωπος: να αντιλαμβάνεται τα όποια προβλήματα της ανθρωπότητας, να ευαισθητοποιείται και να εργάζεται άγρυπνα για την επίλυσή τους.

Επίλογος: Έχει ειπωθεί πως «η γνώση είναι δύναμη»· μια δύναμη, όμως, που άλλοτε μπορεί να χρησιμοποιηθεί ευεργετικά, άλλοτε όμως όχι. Κι επειδή η ανθρώπινη ιστορία μόνο του προηγούμενου αιώνα, δυστυχώς, επιβεβαίωσε τη δεύτερη επιλογή, σύσσωμη η επιστημονική κοινότητα οφείλει να συνειδητοποιήσει την ηθική και κοινωνική της ευθύνη απέναντι στην ανθρωπότητα και να επαναπροσδιορίσει τους στόχους της. Είθε τέτοιοι επιστήμονες να γίνουμε και όλοι εμείς!

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

ΚΜ Φροντιστήριο